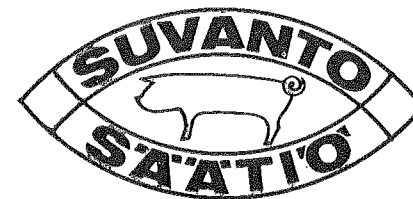


SUVANNON SEUTU



SUVANNON
YMPÄRISTÖN
KOTISEUTU-
LEHTI • Julkaisija



N:o 5 1976
HEINÄKUU



Hovinkyläläisiä 32 vuotta kotoalähdön jälkeen. Kuvassa mukana myös niitä, jotka muistavat kylän syntymän 65 vuotta sitten.

MENNEITÄ MUISTELLEN Rannalla

On nähty talvea monta,
monta kevättä kaunista,
elonaikaa huoletonta
täällä vuosien saatossa.
Kevätpäivän paistehessa
lapsuusleikit leikittiin,
kevätuulen kuiskehessa
kutsut nuoruuden kuunneltiin.

On nähty syksyä monta
kesän jälkeen ihanan,
monta hetkeä onnetonta
onnen jälkeen saapuvan.

Elämämme hellepäivät
kiireiset ja valoisat,
jo ne taakse meiltä jäivät,
illan rauhaan vaihtuivat.

On eletty vuotta monta,
vuotta synkkää ja valoisaa,
onnen aikaa mittaamatonta
sekä taivalta vaikeaa.
Vuodet pois kun hiljaa siirtyy
tuonne taivaanrannan taa,
jospa silloin silmiimme piirtyy
autuaitten rauhan maa.

A. T.

Lämmin aalto kylän lahden rantaa
kaulaa,
huuhteleepi rannan sannan hienon
hiekan valkean.

Lapset juoksee järven rantaan
riisuu vaatteet,
kilvan veteen hyppii huutain
naurain ilakoin.

Vesi roiskuu, kaikki kastuu, Sulo
siel jo sukeltaa.
Roope roolaa, Kai ui koiraa, Sauli
sammakkoa kai.

Tytöt pyörii piirissänsä, siitä
selällensä vain.
Toinen kierros myötäpäivään tulos
kuperkeikka oi.

Leikit jatkuu rantaveessä, kaikilla
niin hauska on.
Väsytys on viimein eessä, aika
kotiin mennä on.

K. P.

Yrjö Tenkanen

KESÄ

Kesän kukkia kimpun minä
poimin.
Sen tuoksua tahdon minä
hengittää.
Sadepisaran poimulehdeltä
janoisena juon.
Kesä on elämää...
Suurta ihmettä joka hetki...

Minä itselleni vapauden suon
sen riemuista nauttia.
Etsin ihanan paikan,
missä kesä saa minua rakastaa.
Ja suvilämpöisen järven syliin
voin vapaasti sukeltaa.

Tervetuloa Punkalaitumelle

Elokuun 1 päivänä vietetään Punkalaitumella Sakkolan pitäjäjuhlaa. Edellisistä juhlista täällä on kulunut miltei päivälleen kahdeksan vuotta. Tänä aikana on meidän seurakunnassamme saatettu hauda lepoon noin 80 sellaista vainajaa, jotka olivat lähtöisin Karjalasta, suurin osa heistä Sakkolasta. Siinä joukossa on useita sellaisia, jotka kahdeksan vuotta sitten, olivat varsin näkyvällä paikalla näitä juhlia valmisteltaessa. Aika rientää, vanhat väistyvät, mutta juhlaperinteen jatkajia vielä on. Ja iloitsen siitä, että näitä jatkajia on.

Monet Teistä, jotka nyt olette tulossa Punkalaitumelle, olitte varmaan mukana jo kahdeksan vuotta sitten. Toivottavasti saitte näistä juhlista miellyttäviä muistoja. Jotkut voivat tulla nyt ensimmäistä kertaa. Myöskin Te olette tervetulleita. Ja sydämeistäni toivoisin, että saisitte mukaan myös lapsia ja nuoria, jotka ovat jo syntyneet muualla kuin Karjalassa, että he saisivat elämäänsä enemmän tietoa niistä olosuhteista, iloista ja suruista, joissa aikaisemmat sukupolvet Karjalassa ovat eläneet.

Jumalan kansa on samaa perhäväkeä kuuluimmepa mihin heimoon

tahansa. Jumalan kansa on myös vaeltavaa kansaa. Meillä ei ole täällä pysyvistä suinsijaa. Meidän kotimme ja isänmaamme on ylhäällä Jumalan lakastumattoman suven maassa. Samassa, kun Te tulette tapaamaan vanhoja ystäviä, tarinoimaan menneistä ja nykyisistä, toivon, että tämä yhteinen juhlamme olisi vahvistamassa meitä myös matkalla Jumalan valmistamaan kirkkauden kotiin.

Punkalaitumella 21 päivänä kesäkuuta 1976

Ilmo Vihervaara
Punkalaitumen kirkkoherra

Sakkola-juhla Punkalaitumella 1. 8. 1976

Juhlajumalanpalvelus Punkalaitumen kirkossa klo 10.00.
Saarnaa lääninrovasti Ilmo Vihervaara
Uruissa tirehtööri Reima Siivonen
Kirkkokuoro.

Kunniakäynti Sankarihaudalla ja Karjalaan jääneiden vainajien muistomerkillä. Virrestä — Jumala omi linnamme, ensimmäinen säkeistö torvien säestyksellä.
Sankarihaudalla puhuu lääninrovasti Ilmo Vihervaara.
Seppelten lasku.

Päiväjuhla Vartiolassa klo 13.00

Alkumusiikkia Nuutajärven torvisoittokunta johtajana Ilmari Kaarineva.
Karjalaisten laulu, torvien säestyksellä.
Tervehdyspuhe maanviljelijä Toivo Tenkanen
Lausuntaa, emäntä Aune Ahtiainen
Yksinlaulua, luontied.kand. Hanna Tuokko
säestää Ella Yli-Viikari

— Väliaika —

Satakuntalaisten laulu, torvien säestyksellä
Juhlapuhe, maisteri Pentti Patja.
Yksinlaulua, kanttoriurkuri Toivo Tenkanen
Huumoria, emäntä Anna Lamppu
Laulua, Niemisen sisarukset
Tervehdykset
Loppusanat maanviljelijä Soini Patja
MAAMMELAUU torvien säestyksellä

Tervetuloa!

Punkalaitumen Karjalaiset

Kihu- mietteitä

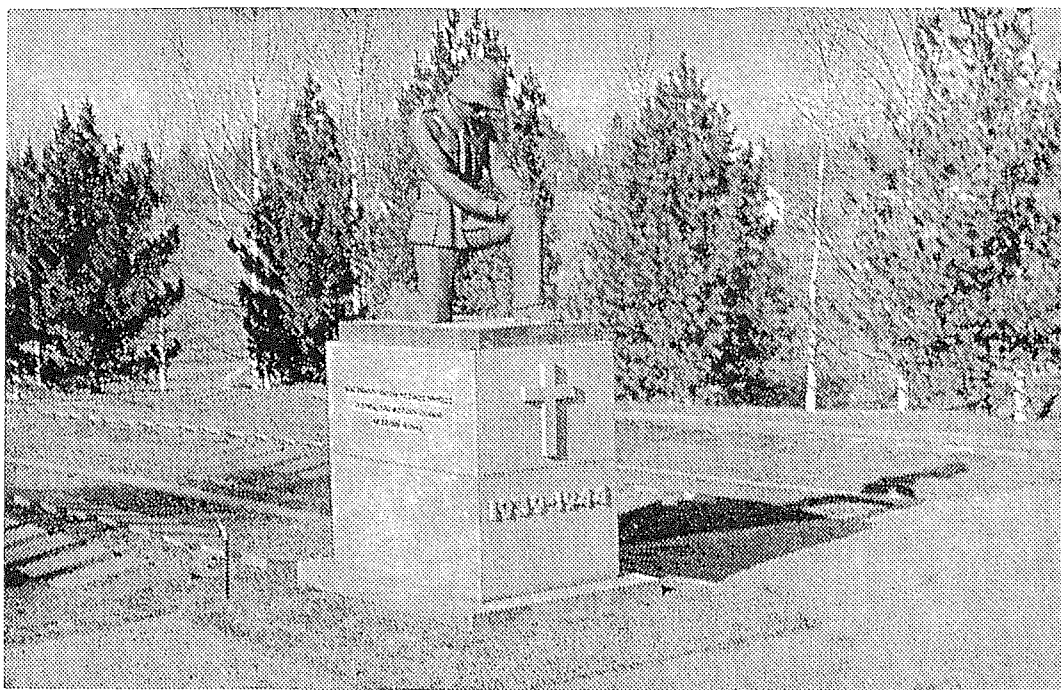
Sakkolan kihupyhät olivat meikäläisen havaintoaikana jo menettäneet valtaosan siitä tarkoituksesta joka niillä alunperin oli.

Entisajan Sielunpaimenet eivät hyväksyneet vanhempien yksinoikeutta lastensa aviokumppanin valinnassa. He ymmärsivät ettei ollut tarpeen, vaan suorastaan virkavelvollisuus järjestää yksinäisyydestä kärsiville ihmisille kohtaamistilaisuus koko seurakunnan käsittävissä puitteissa. Tällätavoin saivat myöskin nuorten vanhemmat alkukosketuksen jälkeläistensä valittuihin, varsin useissa tapauksissa tuleviin miniöihinsä ja vävyihinsä. Yhteistapaamisen päiväksi oli valittu elokuun ensimmäinen sunnuntai, ajankohta jolloin kesä jo on saavuttanut täyden kypsyytensä.

Nykynuoria ei tarvitse koskettaa samallatavoin kuin heidän esivanhempiaan huoli oikean puolison valinnasta. Silloin ei ollut käytävissä yhteiskunnan varoilla maksettua perheneuvontaa, tahi kiu-kuttelunhalun kohdatessa sovitteluintä, joka valtion budjetissa määrättyllä rahasummalla nykyisin saattaa kansalaisiamme onnellisuuden tilaan.

Elinehtojen ankaruus sääteli tuon aikakauden ihmisten menestymistä, ellei kaksi toisiinsa liittyntä ihmistä puhaltaneet yhteen hiileen, silloin heidän osakseen koitui taloudellinen tuho, yhteiskunnallinen ala-arvostus ja katkeraksi lopuksi, kerjuusauva.

Sakkolan pitäjäjuhlat ovat vuosikymmenien saatossa muotoutuneet niiden ihmisten ja heidän läheistensä tapaamistilaisuudeksi, joitten perusjuuret osin tai kokonaan ulottuvat entisen kotiseutum-



Kunniakäynti sankarihaudalla jumalanpalveluksen päätyttyä.

me maaperään. Vanhempiemme koko aikaisempi elämänpiiri särkyi yht'äkkiä pirstaleiksi, he saivat ystäviensä, tuttaviansa, kohtaamisesta lohtua ja voimaa uuden elintilansa ylösrakentamiseksi.

Milloinkaan ei näissä pitäjäjuhli- lissamme ole ollut kysymys heimo- kuntamme hyvien ominaisuuksien ylpeilevästä korostuksesta niihin ihmisiin nähden, joiden keskuuteen olemme sijoittuneet, joihin olemme sulautuneet, tai sulautumassa. Kuitenkin, jos kankaantekijä käyttää samaa lankaa loimiin ja kuteisiin, tulee pietimestä melko yksitoikkoisen näköinen. Sensijaan erivärisiä kuteita ja loimia yhteensoituviksi kirjokuvioiksi sommitellen, paukuttaa kankurin pirta kudel- man, joka käyttötarkoituksensa lisäksi luo iloa ja vaihtelua ympäristölleen. Heimojemme, maakuntiemme omaleimaisesta värikky- ydestä koostuu kansallinen kulttuurimme, joka, toivon mukaan, saamaamme rikkapanan siirtyä meiltä, jälkeemme tuleville sukupolville, perinteen siltaa myöten.

Punkalaitumen kirkonkellojen kutsuessa Teitä juhla- jumalanpalvelukseen toivomme mahdollisim-

man monien korvien saapuvan kuulemaan niitten kuminaa. Miten runsaslukuisina sitten tullettekin, jää jokatapauksessa suuremmaksi niitten, aikaisemmin täällä pidettyihin Sakkolajuhliin osallistuneiden joukko, joille asuinseurakun-

Sakkola-juhla

On kaunis elokuun aamu — sunnuntai.

Nyt kutsuuvi kellot kirkkoon, Sakkola-juhlahan.

Tuo nimi meidät muistamaan saa omaa synnyinseutua, Sakkolaa.

Kutsua kuulkaa — Juhlaan saapukaa!

Kirkossa tunnelma kotoinen, väki tuttua

kuin kirkko entinen — meille sanat kuuluu

— meille juuri. — Särmitä sattuu vieläkin

— kyynel poskelle vierii herkemmin.

Kirkkojuhlaa päättyy rukouksiin.

tiensa kirkonkellot ovat jo soittaneet kutsun, minkä saatuaan kukaan ei voi enää muita kutsuja noudattaa.

Punkalaitumella, kesällä 1976. Tervetulleiksi toivottaen

Alpo Kuparinen

Ohjelmat monet meille päiväjuhla tarjoaa.

Sielläkin on tutut monet kasvot, tervehdykset.

Jälleen tulvahtaa mielehen synnyinseutumme entinen.

Paras ohjelma on olla seurassa ystävien.

Odotettu juhlamme tekee loppuaan.

Ensi vuonna jälleen me tapaamme uudestaan.

Näin toivon käymme jälleen arkeen matkaamaan.

Jää yhteinen juhlamme hetkeksi muistojen aarteena meille.

Muistojen kukat ei kuihdu, vaan säilyy elomme teille.

Helvi Laaksonen

LOPPUTAIVAL

Matin evakkotiellä alkoi soresan- kirkkaana kevätaamuna eräältä si- sä-Suomen rautatieasemalta. Hä- nen sakkinsa oli tullut samalle lii- kennepaikalle vajaat kaksi vuotta aikaisemmin. Isäntä osallistui tuo- na ajankohtana pistäistorjuntaan kuularuiskuksi nimetyllä hätävar- jeluvalineella.

Rautatievirkailija kysyi Matilta tälle rahtipapereita tuodessaan. "Outtako työ soanna sieltä Urja- lasta oman paaikan? — Ei, eikä sieltä taijeta soahakoa, mut se Ur- jala noapurist soahoa ens aluks pien hyyrmoa. — Nomittees työ sitten vielä teältä lähetten, ettäkö työ viihtynnä? — Kylhä myö, mut tuo emakko leipähyis olohiese ko ei uo peäst kahtie vuotie kyl- pömeä, siel korttieripaikal ei olt savropakkuo mis ois rypönt, heäkö o viel sellane "musta" sikakii".

Pääteasemalta Matti loutineen, lapsineen jatkoi matkantekoa hä- kävetoisella kuormurilla, lykät- tyään kyytipeliä yllämaässä miltei läkähdykseen asti, hän harjanteel- la tiedusteli kuskilta. "Minkä tähe auton pitteä olla näi suur ja ras- kas? — Kujas tää iso ols, vähem- mällä traksimisella tällä selkii ko piänellä, enämpi ajoo sillä tulis, makson pualestakin tää käy sulle kelvemmäksi? — Oha se niiki, mut kepijämpeä kosloa ois helpomp tel- lätä vastasis ja rulloajaisha sekii myyvättäväl itseksie".

Sijoituspaikan osoitteen matka- laiset saivat tulevan kotiseurakun- tansa kanttorilta, joka päätoimen- sa ohella johti siirtoväen moninai- sia pulmia selvittävää lautakuntaa (lämpimät onnittelut nuorekkaalle kuusikymmenvuotiaalle "maahan muuttajien" joukolta)! Kotvasen ajettuaan pysäytti kuljettaja au- ton erään vastaan tulijan kohdalle, jolta Matti kysyi kortteeripaik- kaan johtavaa tietä. Jalankulkija vastasi, "mää en ollenkaan tie". — Mitä, eiks siihe talluo käy en- sikeä tietä". Autoilija kyllääntyi, "pa se ovi kiinni, lähretään men- neen, mää tieränki jo minkä sää oot menosa, se uusi kanttoori se- votti mua, kon se puhu vaan ihmi- sistä, eikä sanonu talon nimme. — Kyl heä siintki mainits, mut sie et malttant kuunnella, mie toas en äkänt kumpasii myö olloa etsi- mäs". Ennen iltaa rasti kuitenkin löytyi.

Isännöisijän tehtävät, kirjan- pidot, tilinpäätökset ym. huo- lella ja ammattitaidolla.

**ISANNOITSIJAIN
TALO- JA TILIHUOLTO**

Vilusen puistotie
33700 Tampere 70
Puh. 633 729

Elettiin toukokaikaa, siksipä Mat- tikin päivän silmitelttyään kysyi majapaikkansa isännältä toimenpi- teistä vuokrapalstan saamiseksi. Hetken tuumittuaan tämä jorahti, "ensimmäitteks sun tars saara toi Haukka kässiis, se näistä asioista parraiten tietää, maan saatte kyllä meiltä, mutta Haukan pitäis köpit- tää ja mitata se ala ton kansan- huollon takia. — Kanan mie voi- sin jote kute soaha koprihein, mut hauka kans en käy kiistoamoa, ei- kä miul piisoo siemejyvätkeä sel- lasie leäni ko siivil mitatoa".

Osoittautuivat taas kerran en- nustukset vääriksi, siementä jäi tähteeksikin, tavattaessa muotou- tui haukasta mukasa Aleksi, joka myöhemmin mittasi, puntaroi ojat, sekä kuljetti kynsissään ne pape- rit, k.o. paikkoihin, joilla Matti sai stipendin kämărăhommistaan. Tätänykyä tuokin asia on ylösalai- sin, apurahat myönnetään niille, jotka maadoittavat juurakoita pel- toon.

Miehen vaiheista voisi kertoilla enemmänkin, tämä juttu on kui- tenkin levinnyt jo otsikkoreslansa ylitse ja "yhe kuuntelemine tulluo vällie tähtiel". Tulkaapa piirakalle tänne Punkalaitumelle niin kuulet- te samalla Matin omasuista kas- kuilua vaiheistaan, yksintein sit- ten kuulemme mekin täällä van- henevat, teidän jakselemistanne. Kyläilypäiväksenne toivoo kirkas- tussunnuntaita:

alamäe poika

MAASEUTUVÄKI



Lempäälän-Viialan Osuuspankki

Viisi palveluvalmistusta konttoriamme: Lempäälässä, Viialassa, Kuljussa, Sääksjärvellä ja Säijässä ovat käytettävissänne varoja sijoit- taessanne, edullisesti, myöskin tarvittaessan- ne luottoa tarpeisiinne.

Kääntykää luottamuksellisesti puoleemme kai- kissa raha-asioissanne.

Hovinkylän syntymästä 65 vuotta

Heleänä helluntaipäivänä, eli viides kesäkuuta olivat hovikyläläiset jälleen kokoontuneet yhteen, muistelemaan menneitä, sekä kyselemään toisiltaan tämän ajan kuulumisia. Kokoontumispaikkana oli tälläkertaa Ruoveden Pajustenkylässä Väinö ja Toini Paksun koti. Ihmeteltävän kuuliaisesti oli kutsua kuultu, sillä reippaasti yli kolmenkymmenen oli läsnäolevien luku.

Tärkein asia meidän karjalaisen kokoontumiselle on aina tuo tuttujen, entisten naapurien ja kasvinkumppaneiden tapaaminen. Hovikyläläisillä on mukana muutakin asiaa. Me vaalimme kotikylämme perinteitä. Kylämme kirjastoseura ja sen kirjasto oli koko kylän lempilapsi, ylpeys ja lähiseutujen ainoa, kyläläisten omistamana kirjastona melko harvinainen, ellei suorastaan ainutlaatuinen. Kirjastoa meillä ei tosin enää ole, mutta kirjastoseuran ja sanoisin ko kirjaston luoman kulttuurin henki elää kyläläisten keskuudessa edelleen. Tätä henkeä yritämme vaalia. Kenties lienee niin, että tämä kulttuurillinen henki onkin juuri se joka kokooa meidät vuosittain yhteen viettämään kotikylämme syntymäpäivää ja sen yhteydessä kirjastoseuran vuosikokousta.

Kirjastoseuran kokouksen avasi seuran puheenjohtaja Olavi Hinkkanen muistellen menneitä silloiselta ja myöhemmältäkin ajalta. Poisnukkuneiden hovikyläläisten muistolle hiljennytettiin hetkeksi. Kokouksen puheenjohtajana toimi Väinö Paksu ja sihteerinä Kaino Rytty. Seuran puheenjohtajaksi valittiin edelleen Olavi Hinkkanen ja varapuheenjohtajaksi Kaino Rytty. Sihteeriksi ja rahastonhoi-

tajaksi Toimi Virolainen. Johtokuntaan edellisten lisäksi Juho Myllö, Väinö Paksu, Väinö Pekkanen, Marja-Liisa Hätönen, Kaarlo Leppänen ja Sirkka Jyräs.

Päätettiin jatkaa jo vuosikymmenien mittaista perinnettä, laskea seuran puolesta poisnukkuneiden kyläläisten haudalle kukkalaitte. Ensi kevään kokoukselle esitti kutsun Arvo Hartikainen Vesilahdesta, mikä kutsu otettiin kiitollisena vastaan.

Keväinen päivä vierähti illansuuhun ennekuin ehdittiin edes huomata. Paljon jäi kuulumia kesken, paljon kysymättä, paljon kuulematta mitä toinen kertoi, kun olisi ollut kuunneltava monta. Oli niin herttaista kuitenkin nähdä, kourasta entisen naapurin ja hyvän ystävän lämmintä kättä. Tästä jäi se tuntu: Hovikylä elää sittenkin, se elää vielä, se elää meissä — niissä muistoissa, mitä meillä on sieltä. Niin kauan kuin

vaalimme näitä muistoja, niin kauan Hovikylä elää.

Kylämme oli nuorin Sakkolan kylistä. Syntymä laskettavissa päivälleen, eli 11. 5. 1911. Me vietimme nyt 65-vuotispäivää. Moni mukana olleista muisti kotikylänsä syntymän ja moni on suunnilleen samanikäinen sen kanssa. Käytännössä Hovikylä ehti elää vain 28 vuotta, mutta niin rikasta vuotta. Me kylämme kanssa samanikäiset kasvoimme ikäänkuin kilpaa sen kanssa, mutta nuoremmattin sen kasvun muistavat. Nuoruudestaan huolimatta se kelpasi kehityksensä jopa esikuvaksi naapurikylille. Tällaisena me hovikyläläiset muistamme Hovikylän.

Lopuksi vielä meidän kaikkien lämmin kiitos siitä runsaasta vieraanvaraisuudesta sekä ystävällisyydestä Väinö ja Toini Paksulle. Oli, kuin olisimme olleet naapurissa pidoissa.

K. R.

KORPISELÄN TAISTELU heinäkuun 10:s 1941

Kun Korpiselän hyökkäys jalkaväen osalta alkoi tarkalleen 10. 7. -41 klo 00.08, niin olimme saavuttaneet "Makkarakukkulan" rinteeseen noin klo 1:n maissa. Meitä nousi ylärinnettä n. 30 miestä karkijoukkona — tässä tapasin naapurin pojan Väinö Vullin, hän kuului toiseen joukkueeseen. Kysyin Väinöltä kuinka menee? Johon hän vastasi, että hyvin menee. Päästyämme kukkulan laelle, jossa oli joukko kaatuneita vihollisia, meitä alettiin tulittaa havuilla kate-tusta pesäkkeestä. Olin komppanianpäällikön luutnantti Ylätalon

kanssa hyökkäyssuunnasta katsotuna pesäkkeestä oikealle, ehkä 5:n metrin päässä. Tässä tilanteessa vihollinen ampui meistä vasemmalta ohi ja kun Väinö Vulli oli juuri siinä sivulla osuivat nämä laukaukset häneen ja hän kuoli haavoihinsa JSP:llä.

Heti kun näitten laukausten lähtö huomattiin ampui luutnantti Ylätalo siihen pesäkkeeseen konepistoolilla sarjan, jolloin se vaikeeni.

Tästä Väinö Vullin haavoittumisesta sain tietää vasta toisena päi-

Tarinaa Saijanjoesta

Olen ahkera Suvannon Seutulehden lukija. Lehti on tullut meille kauan, ensin äitini nimellä ja hänen pois mentyään minun nimelläni. Olen tehnyt vuosien varrella eräitä huomioita. Alkuvuosina lehdessä kerrottiin paljon Kiviniemestä ja sen asukkaista. Ompa mennyt vuosia, ettei juuri nimeksikään ole mainittu Kiviniemestä. Olihan se sentään Sakkolan pitäjän niin sanottu rintakylä. Ovatko kertojat mielestään niin tyhjentävästi kirjoittaneet kaiken kotikylästämme? — Tosin asiat ovat jo käyneet kaukaisiksi ja siellä eletyt tapahtumat häipyneet muistista, silti jotain aina tulisi mieleen. Mielellään lukisi niitä lehden sivuilta. Monet pienet tarinat lämmittävät mieltä ja piristävät muistikuvia.

Kyllä meillä kiviniemeläisillä pitäisi jutun juurta löytyä, sillä kotimme olivat Suvannon ja Vuoksen välimaastossa ja oli myös Saijanjoki, joka leppoisasti virtasi meidän "toispuolen koskelaisten" kotien lähellä. Saija oli myös Sakkolan pitäjän ja Valkjärven pitäjän rajana. Miten se raja lieneekin niin somasti mutkitellut Sai-

jajoen mukaisesti. Sitä en tiedä mistä joki sai alkunsa, meille lapsille se alkoi sieltä Hotokan ja Pekkolan talojen kohdalta ja laski Vuokseen. Poikkeuksetta oli joesa Valkjärven puoli syvää ja vesi niin mustan kammottavaa. Meidän puoli oli hiekkarantaista ja vesi oli kirkasta. Joen kahta puolen kasvoi suuria ja paksurunkoisia rautiaisleppiä. Niiden lehdet olivat kiiltävän nihkeitä ja suuria kuin "sajutanssit". Puut kuvastuivat veden pintaan milloin peloittavan tummina, milloin taasen ihanan kauniina. Meille lapsille Saijanjoki oli rakas, sillä sen rannoilla oli hyviä uimapaikkoja. Oli Pekkolan ranta, Anttilan puomi ja Vanharanta. — Pekkolan rannassa uiti aina silloin kun mentiin lehtiä hakemaan Petojen haasta, koska se oli mukavasti menomatassa. Useamman talon lehmät kävivät laitumella samassa haassa, se alue kärsitti useamman talon maita. Näin ollen paimenia oli myös useampia, sekä lisäksi hyviä kavereita keskenään, niin uimasakki oli melkoinen. Monasti kävi niin, että uima-aika venyi aiottua pitemmäksi ja

vänä luutnantti Janhoselta, kun kysyin, kuinka Väinö jaksaa?

Kun Korpiselkä oli vallattu 11. 7. klo 9 ja saimme käskyn lähteä eteenpäin, pyysin komppanianpäälliköltä lupaa saada lähteä sille alueelle jossa Väinö haavoittui, että jos vaikka on jäänyt sinne. Hän suostui pyyntööni ja antoi vielä kaksi lääkintämiestä parien kanssa mukaani.

Kaikki oli korjattu pois, myös vihollisen kaatuneet.

Näin päättyi yhden reippaan

nuoren sotilaan elämä. Muutamaa sekuntia ennen vastaa: Hyvin menee — yllättäen tulee laukaus ja elämä on päättynyt.

Hän oli ehkä ensimmäinen Sakkolan pitäjän pojista jatkosodassa joka kaatui isänmaan puolesta — muistot vain elävät vuosikymmenin jälkeenkin.

Olkoot nämä rivit muistona naapurin pojasta Väinö Vullista, reippaasta, urheasta sotilaasta, jonka luoti tavoitti Korpiselässä 10. 7. -41 n. klo 01.00.

Naapurin Tauno

lehmät saatiin kotiin vasta myöhään. Kotiväki arvasi joka kerran mistä tämä johtui. Olivat sentään ymmärtäväisiä, eikä kovia toruja saatu. — Saijajoessa uitettiin keväisin paljon tukkia. Anttilan ranta oli puomitettu sen vuoksi, koska joki teki siinä mutkan ja näin ollen tukit eivät ruuhkautuneet, eikä ajautuneet sumaksi. Tukkilaiset jättivät puomit kesän ajaksi ja siitä tuli tuo nimi Anttilan puomiranta. — Sillä kohden oli joki syvä ja täytyi osata hyvin uida jos aikoi siihen uimaan. Aikuiset miehet kävivät tässä heinänteko aikana uimassa pois hikensä. Minäkin kävin isäni kanssa siinä uimassa. Vähäisen uimataitoni opin siinä puomilla ja isäni oli joka kerta mukana.

Vanharanta oli mieluisin uimapaikka meille lapsille. Siellä käytiin jopa 7—8 kertaa päivässä, toisin sanoen olimme siellä melkein koko päivät. Siellä olivat sekaisin Ala- ja Ylämäen lapset kaikessa sovussa. Kotoani oli matkaa rantaan noin kilometri. Meidän Kai-vohaahan poikki kulki polku Hännikäisen pihaan ja heidän pellonpiennartaan alas rantaan. Rosa ja Elvi olivat hyviä leikkitovereita, yhdessä uitiin ja leikkittiin. Reinhold oli pieni, samoin minun sisareni, heitä kantaa retutimme rantaan kun muutoin emme olisi päässeet kotoa lähtemään. Rosa oli meitä muita vanhempi ja hän aina kantoi pienempiä vuoron perään ja samalla motkotti meidän hiljaista kulkuamme...

Ne uimamatkat synnyinkylässäni välikkyvät aivan ihanina muistoissani. Ne ovat kirkkaimpia helmiä muistojeni vakassa.

Uimamatkani Vanhaanrantaan päättyi ikävällä tavalla: Meitä oli paljon lapsia uimassa ja Uosukai-

sella oli sukulaistyttö Martta Käppi, hän oli myös uimassa. Uimme hänen kanssaan syvällä ja yhtäkkiä hän tarttui kaulaani ja me molemmat painuimme veden alle. Helmi ja muistaakseni myös Selma olivat tulossa uimaan. Toiset lapset huusivat heitä pian tulemaan apuun ja Helmi oli heti nostonut Martan ylös, mutta minua ei muistettu! Kunnes Martta kyseli: — Missä Aura on, sillä hänen kaulaansa tartuin? Minä menin jo kovaa vauhtia virran viemänä Uosukaisen saunarantaa kohti. Helmi lähti uimaan myötävirtaa hakien minua ja huomasinkin hiukseni veden pinnalla, sekä sai vedetyksi minut ylös vedestä. Rannallakin meni jonkin aikaa ennenkuin tajusin mitä oli tapahtunut ja se oli minulle kauhea säikähdys. — Tämän tapahtuman jälkeen en mennyt enää uimaan Vnhaanrantaan, enkä muuallekaan moneen vuoteen. Minä kammosin kauheasti vettä. Tämän tapahtuman vuoksi uimataitoni jäikin sille tasolle, että juuri pysyn pinnalla, uinnista ei voi puhuakaan.

(Muistaako Helmi tapahtuman?)

Siinä kohden missä Saija virtasi pyörteestä jonkin matkaa, oli Pola-aho, juhannuskokkojen paikka. Niin kauan kuin muistan, aina poltettiin kokot siinä paikassa. Aho oli tasainen nurmikenttä, jossa oli hyvä mennä piirileikkiä tai vaikka tanssiakin. Pelimannina olivat Juho Uosukainen, Jalmari Nuora ja Albertti Sipiläinen, joka soitti viulua. — Me lapsetkin olimme monesti mukana juhannusleikeissä ja se oli todella hauskaa. Ei haitannut vaikka mekko vähän nokeentui, sillä kokkoa piti sohia ja olla mahdollisimman lähellä kokkoa. Palattuamme kokolta kotiin meidät vietiin saunaan pestäväksi, noet pois! Varsinkin pojat, veljeni Toivo ja serkkuni Aaro saivat kovan pesun!

Juhannuskokolla oltiin niin kauan kunnes aamusella käki alkoi kukkua ja linnut lauloivat.

Saija virtasi Pola-ahon kohdalta edelleen ja lasi Jokisuussa Vuokseen. Isäni oli armoton kalamies. Hänen kanssaan olin useasti ongella Jokisuussa. Ottipa onkeeni milloin kuha tahi lahna, useammin kuitenkin salakka, oli yhtä mieluisa saalis. Isäni onkeen tarttuivat suuremmat kalat, mutta en minä sitä surrut, sillä pidin pienistä kaloista. Me lapset kävimme ongella pyörteestä ja saimme salakoita, mutta en enää muista miltä salakka maistui.

Meillä Ylämäellä talvisin oli vähän vettä, senvuoksi pyykki käy-

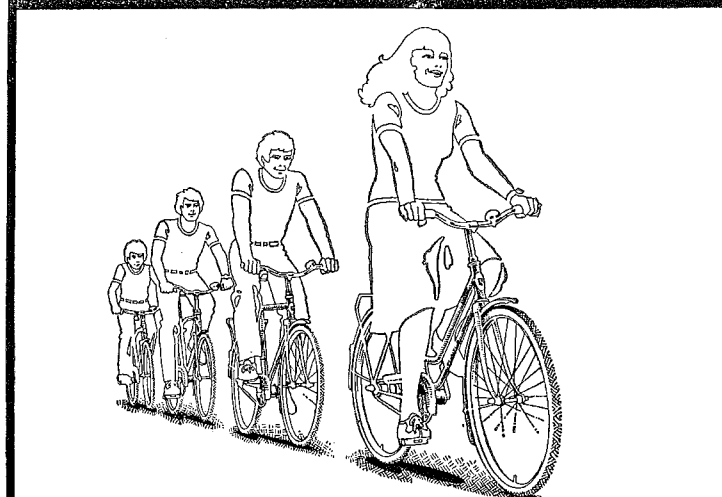
tiin huuhtomassa Saijanjoessa. Miehet hakkasivat suuren avannon ja siinä pyykki huuhtoutui virtavedessä puhtaaksi. Monella tavalla Saijanjoki on ollut keskeinen sen varrella asuvien ihmisten elämässä.

— — — — —
"Kansa Taisteli" -lehdestä olen lukenut, että sotien aikana käytiin Saijanjoen taistelu, tiedä häntä vaikka historiassa vielä tästä taistelusta mainittaisiin.

— — — — —
Edellä kertamani on muistoloita lapsuuteni ajoilta, lähes kuusikymmentä vuotta sitten, silti ne ovat pysyneet elävinä muistissani.

Ylämäen tyttö

Uusi Tunturi VIP. Vauhdikas. Innostava. Polkupyörä.



Tunturi VIP on aivan uusi pyörätyyppi Suomessa. Ketterä ja herkkä kuin urheilupyörä, tukeva, vahva ja edullinen kuin käyttöpyörä. Tule meille tutustumaan Tunturi VIP -mallistoon. Miehillä, naisilla, pojilla ja tytöillä on oma VIP.

Suosittu suomalainen TUNTURI

Lempäälän Pyörä

OM. M. TOIVA - Puh. 740 286

Sakkolan sotainvalidikerhon kokous ja retki Valkeakoskelle 16.5.

Varhaiskevään aurinko tervehti meitä Sakkolan sotainvalideja suloisilla säteillään saapuessamme Valkeakoskelle.

Säteilevä oli myös kerhon varapuheenjohtaja Lauri Lampun ilme, kun hän toivotti meidät tervetulleiksi vieraanvaraiseen ja kauniiseen kotiinsa aamukahville.

Talon ehtoisa emäntä oli kattanut valmiiksi kahvipöydän monine herkuineen.

Näitä antimia nauttiessamme kerroimme kuulumiset toisillemme, ja totesimme, että kylvöt ja kevättyöt olivat mielessä, vaikka useammat olivatkin jo luopuneet aktiivisesta toiminnasta ja antaneet talonsa tehtävät nuorempien hoidettavaksi.

Lauri kertoi meille päivän ohjelman, joka oli erinomaisesti suunniteltu. Tästä alkoi sitten matkamme ensimmäiseen kohteeseemme, Valkeakosken Karjalaisen kesämajalle.

Tuolla Mallasveden rannalla sijaitsevassa majassa meitä odotti jälleen mieluisa yllätys. Siellä meitä odottivat kahvit, makkarat ja ennenkaikkea lämmin "kyly".

Kaikki nuo antimet joita tuolla oli tarjolla, olivat meille lahjoittaneet Kansallispankin johtaja Hols-ti, johtaja Yrjö Savolainen ja sotainvalidien paikallinen naisjaosto.

Tästä kaikesta me halusimme esittää nöyrimmät kiitoksemme kaikille lahjoittajille. Kiitos myös alaostaston puheenjohtajalle tervetuloivotuksesta. Olen vakuuttunut siitä, että tämä suurenmoinen vieraanvaraisuus tulee kauan säilymään mielessämme.

Kun oli yhdessä laulettu Karjalan kunnailla ja Hämmäläisten laulu, alkoi varsinainen kokouksemme.

Aluksi Lauri kertoi meille Valkeakosken kaupungin hallintoa, kulttuuria, kauppaa ja teollisuutta koskevaa tietoutta, jonka jälkeen kerhon puheenjohtaja Martti Karonen avasi kokouksen ja totesi, että syksyllä tulee kuluneeksi 35 vuotta kun Sakkolan-Pyhäjärven Sotainvalidien Liiton alaostaston syntysanat lausuttiin. Päätimme, että syksyllä tullaan järjestämään tuon tapahtuman johdosta tilaisuus, johon toivomme runsasta osanottoa. Tuohon tapahtumaan palaamme vielä myöhemmin.

Martti Salmela toi meille terveiset liittokokouksesta Hämeenlinnasta. Hän kertoi meille siellä tehdyistä ja kehoitti, että jokainen sotainvalidi tarkoin seuraisi mitä oman julkaisumme Sotainvalidin palstoilla kirjoitetaan. Ja, että me jokainen huolehtisimme siitä, että kaikki lakisääteiset korvaukset jotka valtiovalta on meille myöntänyt tulisivat todella myös jokaisen tiedoksi ja hyödyksi.

Siis. Muistakaapa tuota Martin kehoitusta. Kerhon johtokunta toivoo, että jokainen jäsen seuraa valppaasti tapahtumia sotavammaisten lainsäädännön alalta, ja jos tuntuu, että on jotain epäselvää, silloin otat yhteyden paikallisen osaston toimihenkilöihin.

Ehkäpä jokin lukija ihmettelee: Mikä on tämän kerhon tarkoitus? — Koska kaikki veljet kuuluvat asuinpaikkansa osastoon.

Mutta kerhotoiminnallamme emme pyrikkään hoitamaan lainsäädännöllisiä kysymyksiä, vaan pyrimme olemaan yhdyssiteenä sakkolalaisten sotainvalidien keskuudessa, ja siten omalta vähäiseltä osaltamme vaalimassa heimope-rinnettä. Kaatamassa raja-aitoja

erilaisten yhteiskuntaluokkien väliltä. Olemme vain kaikki sakkolalaisia sotainvalideja. Ehkäpä myös mahdollisuuksiemme mukaan pyrimme auttamaan vaikeuksiin joutuneita veljiämme. Tämä on kerhon tarkoitus.

Kokous oli päättynyt.

Alkoi armoton saunominen. Siellä meidän herttaiset emäntämme saivat todeta: Siin' on meillä miehiämme, uljahia uroitamme, aataminpuvussa punaisessa, astelemassa aaltoihin.

Eihän tuo järvi tosin myllertänyt, mutta hyisen kylmää vesi varmasti oli koska sieltä palaavat veljet olivat kuin keitettyjä rapuja.

Mutta varmasti se virkisti ja antoi voimia lähteä tehdaskierokselle.

Säterin tehtaiden palvelualtis ja viehättävä oppaamme kuljetti meitä tunnin verran ympäri laajaa tehdasta. Paljon oli meillä siellä näkemistä. Vaikka oli Herran pyhäpäivä, niin koneiden rytmi, tai olisiko parempi melu, ei ollut hiljentynyt, (ei kuulemma ylittänyt 85 desibeliä). Mutta melko valtaisa tuo melu oli.

Varmasti meille oli monelle yllätys, mitä kaikkea tuosta puusta todella saa. Tuo kuitu jota siellä valmistettiin oli hämmäksin-seitin ohutta. Alakerrassa saimme todeta, että siellä pakattiin tuota materiaalia vietäväksi tuonne Isoon Naapuriin. Lieneekö tuo lähetys mennyt Suvannon rannalle, josta valmistetun yöpaidan juhannusmorsian saa pukea yllensä.

Tehdaskierroksen päätteeksi nähdyssä elokuvassa saimme todeta: Ihmeellinen on puun tarina.

Ja sitten olikin yhteinen päivälinen meitä odottamassa. Siellä

Keski-Suomen Sakkola-seuran kuulumisia

Keski-Suomen Sakkola-seuran vuosikokous pidettiin 25.4.1976 hotelli Kenttonissa Jyväskylässä. Kokouksessa käsiteltiin tavalliset vuosikokousasiat. Koska seuramme pitkäaikainen puheenjohtaja Aarne Roininen muutti pois paikakunnalta, olimme pakotettuja valitsemaan seuralle uuden puheenjohtajan ja Aarne Roinisen työtä jatkaa Arvi Paussu. Seuran uudeksi johtokunnan jäseneksi valittiin Onni Pulakka. Hän on kotoisin Sakkolan Riiskasta. Onni Pulakka esitti sanoittamiaan ja säveltämiään lauluja, itse haitarilla säestäen.

Tervetuloa Onni!

Ethän pahastu jos pyydän Suannon Seudussa julkaistavaksi yhden runoistasi?

Arvi Nuora

*SIEL SUVANTO SURUA
SOITTAA...*

*Sini-Suvantoni — olet kaukana
muistojen virta.*

*Nyt laineesi ei ilon laulua soi.
Nyt rannoillas helsky ei
elon hilpeä pirta.*

*Vain muistoja suot,
ajan onnellisen mieleeni tuot.*

*Kosket uljaat siellä
kutsuen pauhaa...*

Kainu ei nyt kannel Karjalan.

*Ikäväänsä rannan lehdot kuiskaa,
sydämeini — samaa tuntea saa,
Lempeillä laineillas soudella sain.
Vihtovan koivikon muistan mä ain.
Valkoiset hietikot rannoillas nään,
ajan sen muistaen
kaipuun valtaan mä jään.*

*Lasna silloin sun laineillas
taattoni venhettä soudin,
ja syvyyksistäs Ahti antiansa soi.
Nuo aaltosi vaahtopäät,
joista vilpoisen viileyden noudin.*

maisemassa. Uskon, että meidän monien ajatukset viivähtävät tuonne yli kolmevuosikymmentä sitten tapahtuneisiin tapahtumiin ja varmasti kysymme itseltämme: — Miksi on näin? — Muuta siihen tuskin me kukaan pystymme vastaamaan. Meidän on kai päätymisen Ring Vedanin hymnin sanoihin: — Ken toden tiennee, ken sen kertonee, miten missä syntyi tämä luomakunta?

Jumalat myöhemmin on syntyneet. Ken siis tiennee, miten kaikki alkoi? Hän alun alku kaiken olevaisen, mi kaiken muodosti — tai ehk'ei sitä tehnyt, Hän jonka katse kaitsee kaiken taivaastansa korkeimmasta, Hän sen tiennee, tai ehk'ei Hänkään sitä tiedä?

Sihteeri

*En niitä mä nää,
kai ylläs on ikuinen jää.
Poissa on nyt pehmeä
valkoinen santa,
Patonien hieno hiekka tuo.
Poissa on myös
huokuva kaistlaranta.
Haaveissain —
aina käyn niiden luo.
Laineesi vierasta verta myös joi,
kun vihan viimat
sun rannoillas soi.
On muistoissa Kelja ja
Taipaleen vuo.
— Muistaa myös vieras mies,
oli Tuonela tuo.*

*Ikiorpo mä oon, kun käyn tiiällä
vieraalla tiellä.*

*— Kotipolkua en
enää astella saa...*

*Ain kipinä pienoinen kytee
sydämen pohjalla siellä.*

*Ei toivoaan saa koskaan
ihminen pois kadottaa.*

*Luoja meidän kulkumme
tällä ohjaa,*

muuttaa voi Hän kaiken ennalleen.

Kaipuulleni koskaan

löydy ei pohjaa...

Suvanto —

näänkö sua milloinkaan?

KARJALAN LIITON KESÄKISOISSA PORISSA

juoksi Viljami Virolainen "Karjalan maratonin", 10 mailia, saavuttaen toisen palkinnon sarjassa yli 60-vuotiaat.

Vanhaan rauhanaikaan helsinkiläinen sairaanhoitaja Helvi Häyrynen vietti lomiaan Sakkolan Kiviniemessä. Hänellä oli jonkinlaista vispiläkauppaa Männikön komeitten poikamiesten kanssa, sillä aina lomalta lähdettyään hän huokasi: — Menihän alkuloma joten kuten, mutta loppu meni päin "männikköä".

Sakkola-seuran virpojaiset mallia 1976

Sakkolalaiset äidit, isät, isoäidit, isoisät, lapset ja lapsenlapset kokivat iloiset yllätykset siinä Vokki-Virkin virpomistapahtumassa, jossa kunniavirvottavana oli Sakkola-seuran musiikki- ja perinnetoimikunnan pj Tyyne-Kerttu Virkki. Omatekoisin virpomavitsoin ja perinteisin virpomalukemin perinteentaitajat: Elsa ja Martta Tenkanen, Liisa Kurki lapsineen, Irja Seppänen-Pora — Unto Seppäsen sisar Kanneljärveltä — ja Reijo Paukku. Koko virpojaisväki tietenkin sitten virvottiin heti ovelta, johon Sirkka ja Olli Immonen olivat järjestäneet pajunoksat, kananpesät munineen ja virpovitsat taiteellisen tunnelman lataajiksi. Innokkaimpina virpojina toimivat keramiikkatai-

teilija Liisa Kurjen lapset, Juha ja Johanna, 3 v. Sakkolalaisten, kivennapalaisten ja muiden Kankaksen pitäjien virpomisluvut ne mukavasti luontuivat juuri lasten suuhun: —

Mie virvon vitsallain,
ropsuttelen ruoskallai.
Kui monta urpoa,
nii monta uuttii,
kui monta oksoa,
nii monta orrii,
kui monta lehveä,
nii monta lehmeä!

Ja:

Virpoi varpoi vitsat käyvät,
tulevaks vuueks tuoreeks

terveeks.

Siul vitsa! Miul kuosti!

Munane kanasestas,
voilusikka lehmästäis,
kaakku taikinastais.

Mie se virvon vitsasella,
panen pajun varpusella.
Teen ounase pulla eestä.

Kakkaralla kapsuttelen,
rahaneestä raksuttelen,
leivästä lepsuttelen.

Virvon virvon viisahast,
taputtelen taitavast,
rahan päälle rapsuttelen,
rinkelin päälle ripsuttelen,
rikkaaks, rakkaaks,
ison talon isännäks,
rahakassan vartiaks!

Virpojaisten "katsastusmiehe-



Toijalan Mieskuoron aktiivisin jäsen Yrjö Nuora sai kuoron puheenjohtaja Atri Sinervon kädestä vastaanottaa "Päiviön pyty", jonka Toijalan Mieskuorolle lahjoitti kiertopalkinnoksi kuoron aikaisempi, maineikas johtaja Päiviö Kangas.

nä" toimi eturivin sakkolalainen perinnemies Aulis Airtto, Hannu Koposen hoidellessa hienot valokuvaukset ja väsymätön Liisa Vallinoja emännyyden.

Vokki-Virkin arvonsa tuntemisessaan terhakkaiden savikukkojen tepastellessa juhlapöydällä juotiin ensin Runtukassa vastaanottajaiskahvit mitä tahansa soittavan majurin Aaro Asikaisen yhden miehen orkesterin — viulun — säestyksellä, minkä aikana ja päälle laulajatar Tellervo Erkama — isä professori Mikko Jortikka — esitti yksinlaulua ja laulatti virpojaiskansaa. Kuuden palavan kynttilän valaisemasta taiteilija Raija Kojosen seinälaattatyöstä heijastelivat sykkeitään taiteilija Raija Tuumin reijityksin somistettuihin keramiikkatöihin ja perinteisiin "Kyyrölän" potteihin sekä metsäpirttiläisen Martta Kiiskilän heinäliinalle, kun Tyyne-Kerttu Virkki esitti tervehdyssanat ja esitteli lehtori Irja Seppänen-Pora teoksen: Apposkaalista mansikkamöllöön. Zulu Tarhosen puhuttua karjalaisuudesta historian valokeilassa ja pidettyä tietokilpailut lehtori Seppänen-Pora omin tekemin virpovitsoin kertoi kanneljärveläisestä virpomisperinteestä lukunäyttein. Viulu- ja lauluesitykset sekä yhteislaulut — äänissä — ennakoivat kenties parhainta antia Sakkolan virpomistapahtumassa: Vuokselasta kotoisin oleva maisteri Martta Koiranen esitti kirjoittamansa murrepakinan piirakasta.

Litsaamisen mystilliset taidot opittiin toisaalta Aulis Airron toisaalta Kyllikki Wikströmin ja Tellervo Erkaman johdolla. Karjalaisen laulun ja haastamisen merkeissä jäätin aprikoimaan kuin suoraan sadusta astuneen virpoperinteen kaikkia kiemuroita.

Mikkelin piikkopuodin kauniiden Laina Kujanpään pellava-puutyöluomusten tuntumissa jäätin miet-

Muistokirjoitus Aune Naskalille

Emäntä Aune Naskalin o.s. Meskanen elämä päättyi 30. 4. 1976 Lempäälässä. Hän oli syntynyt 4. 1. 1886 Sakkolassa, joten hänellä oli pitkä elämän taival.

Hän oli yksi niitä maan hiljaisia, joka ei ulospäin itsestään paljoa näyttänyt, vaan teki pitkän ja paljon vaativan elämäntyönsä kodin ja perheensä hyväksi. Kodin, jossa ilot ja murheet vuoroin vaihtelivat. Hän ehti kokea iloa siellä Koti-Karjalassa, kun perhe varttui ja talo vaurastui ja saaden nauttia jo helpommista ja rauhallisista vuosista. Kunnes alkoivat sodan melkkeet ja oli jätettävä koti ja lähdettävä matkalle. Tuli suuria suruja. Sota vei molemmat poikansa ja koti tuhoutui.

Koitti vielä kevät, jolloin hänkin vielä pääsi palaamaan takaisin Koti-Karjalaan, jäljelle jääneen perheensä kanssa rakentamaan uutta kotia.

Pitkään ei tämäkään ilo kestänyt, vaan oli jälleen uusi koti jätettävä ja lähdettävä toiselle evakotielle, joka päättyi sitten Lem-

timään sitä hohtoa, joka jokaikisesta perinnetapahtumasta tarttuu karjalaiseen sieluun. Karjalaisuutta on armoitettu sekä idän että lännen kulttuurien parhailla vaikutteilla. Veristen taisteluvuosien välisinä rauhan aikoina pitäydettiin luonnolliseen ja pilaantumattomaan elämänmuotoon vaikutteita sulatellen, yhdistellen ja säilytellen. Siitä kaikes-ta siirtokarjalaisuuskin arjen ruutiineissa ja juhlan idylleissä ammentaa ehtyväksi uhattua voimaansa. Niinkuin mikä tahansa kulttuuri virikkeet saatuaan juurtuu, kasvaa ja kukoistaa, niin siirtokarjalaisuuskin nykyelämän



päälän Koivistonjärvelle, jonne ehtivät vielä ennen miehensä poismenoa rakentaa jälleen kodin.

Täällä kodissaan hän saikin viettää rauhallisia vanhuuden päiviä, kunnes loukkaantumisen takia joutui viimeisen vuoden viettämään sairaalassa.

Hän kantoi suuretkin surunsa aina esimerkillisellä tyyneydellä ja rauhallisuudella, eläen aina elämän myönteisesti ja aikaa seuraavana ihmisenä.

Kunnes tuli kutsu sinne mistä ei paluuta ole.

Äiti ja mummi on poissa, pitkä elämäntyö on päättynyt, siellä on väsyneen hyvä olla.

J P

luonnottomuuksiin tottumattomat karjalaisensa panee etsimään ehkä menehtyväksi tuomitun harmoniansa. Ainakin vielä tänään ja nyt. Sakkolalaisilla jännitelähteillä Vuoksen rantamilla virpojaiaikaan alkaa olla kevättalven valmiuksia: Väsymättömiä muuttajia tulee tänäkin päivänä — kuin silloin ennen — ja silmut — keikuen aikanaan tulevaa uutta kevättä enteillen — jo paisuvat.

Virpojaistapahtumaa Vokki-Virkissä oli 75 henkilöä todistamassa. Mielissä ailahtelevan sakkolalaisen elämänsykkeen etäiskäyt-

Zuli Tarhonen

Suvanto-säätiön toimintaa

Suvanto-säätiön valtuuskunta käsitteli Sakkolan historian täydentämistä uudella teoksella. Tällöin tulitaisiin laajemmin ja yksityiskohtaisemmin julkaisemaan m.m. kyläkuvaukset ja käyttämään jo valmiiksi kerättyä kuvamateriaalia. Lisäksi varattaisiin riittävästi tilaa nykyisten olinpaikkojen selostuksille. Monista muista, sellaisista asioista, joista ei ole tähän mennessä kerrottu, voitaisiin nyt ottaa selostukset mukaan.

Valtuuskunta totesi sakkolalaisien keskuudessa olevan mielenkiintoa tällaista hanketta kohtaan. Hankkeen todettiin olevan myöskin huomattavia kustannuksia ja melkoista työpanosta vaativa.

Keskustelun jälkeen valtuuskunta nimesi toimikunnan tutkimaan ja selvittämään hankkeen aiheuttamia toimenpiteitä ja kustannuksia sekä selvittämään missä määrin sakkolalaiset ovat asiasta kiinnostuneita. Toimikuntaan valittiin

valtuuskunnan puheenjohtajat Eero Kurikka ja Uno Pulakka, sekä hallituksen puheenjohtaja Yrjö Raaska ja hallituksen jäsen Esko Kallonen.

Toimikunta piti ensimmäisen kokouksensa toukokuussa. Tällöin todettiin kustannusten olevan selkeä hintaluokkaa, että teoksen hinnaksi tulee 150 markkaa kappaleelta. Mainitulla hinnalla peittyisivät varsinaiset painatuskulut ja toimitus. Pienemmistä lisäkuiluista, toimikunnan mielestä, voisi vastata säätiö. Kaiken edellytyksenä on kuitenkin se, että tietty määrä kirjaa saadaan välittömästi myydyksi ja näin taloudellinen toteuttaminen olisi mahdollinen.

Toimikunta piti tarpeellisena mielipidetiedustelun suorittamista ennenkuin se voi tehdä tarkempia suunnitelmia ja esittää ne valtuuskunnan käsiteltäviksi.

Toivomme jokaisen asiasta kiinnostuneen täyttävän tässä lehdes-
sä olevan tiedusteluliuskan ja lähettävän sen Suvannon Seutu-lehden toimitukseen, osoite 37370 Narva, 30. 9. mennessä, mieluiten jo Sakkola-juhlassa Punkalaitumella!

Tässä tiedustelussa ilmoittamanne kappalemäärä ei ole vielä sitova tilaus. Jos ennakkomerkintä osoittautuu riittäväksi tullaan myöhemmin ottamaan sitovat ennakotilaukset. Mikäli vain erittäin vähäinen määrä katsoo voitavansa teoksen itselleen lunastaa, joudutaan todennäköisesti hankkeesta luopumaan.

Näin ollen toivomme paljon vastauksia!

Toimikunnan puolesta

Eero Kurikka Uno Pulakka

Yrjö Raaska Esko Kallonen

Leikkaa irti ja palauta viimeistään 30. 9. 1976 osoitteella Suvannon Seutu 37370 Narva!

Jos Sakkolan historian uusi osa julkaistaan, lunastan ainakin

..... kappaletta teosta.

Kirjassa pitäisi esittää pääasiassa:

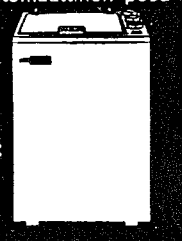
- | | | |
|--|--------------------------------|-----------------------------|
| 1 Perusteelliset kyläkuvaukset valokuvin | kyllä ☐ | ei ☐ |
| 2 Henkilökuvaukset asunnoittain | kyllä ☐ | ei ☐ |
| 3 Pelkkä kuvateos | kyllä ☐ | ei ☐ |
| 4 Muita kirjaa koskevia esityksiä | | |

Vastaaajan nimi

Postinumero ja osoite

ASA-Cordes

Ulkomitoiltaan markkinoiden pienin, 4 kg täysautomaattinen pesukone. Vain 64x55x43 cm. Ruostumatonta terästä. Pesurumpu itse irroitettavissa. Vapaavalintaiset ja kiinteät ohjelmat.



kairimo
MODIN TAVARATALO

Lempäälä, puh. 740 402

KUOLLEITA Lempi Nykänen 60 vuotta

Elisa Pitkänen synt. 29. 9. 1890, kuoli 12. 4. 1976 Suolahdessa. Hänen entinen kotikylänsä oli Sakkolan Haitermä. Hän toimi monia vuosia pyhäkoulunopettajana kotikylässään.

Maria Karonen o.s. Ukkonen synt. 6. 4. 1891 Sakkolassa, kuoli 27. 4. 1976 Tampereella. Hänen kotikylänsä oli Sakkolan Sipilänmäki ja viimeinen kotipaikkansa Tampereen Rusko.

Matti Vulli synt. 22. 12. 1894 Sakkolassa, kuoli 15. 6. 1976 Loimaan aluesairaalassa. Hänen kotikylänsä oli Sakkolan Röykkylä ja viimeinen kotipaikkansa Punkalaitumen Orinemi.

Väinö Lius synt. 15. 8. 1898 Valkjärvellä, kuoli 3. 5. 1976 Viialassa. Hänen entinen kotikylänsä oli Valkjärven Siparila.

Selma Kiiski synt. 27. 12. 1899 Sakkolassa, kuoli 8. 6. 1976 Punkalaitumella.

Onni Johannes Koiranen synt. 11. 5. 1900 Sakkolassa, kuoli 20. 4. 1976 Punkalaitumella. Hänen entinen kotikylänsä oli Sakkolan Röykkylä.

Tilda Kauppinen synt. 24. 4. 1901 Sakkolassa, kuoli 17. 4. 1976 Hämeenlinnassa.

Nestor Nuora synt. 13. 1. 1903 Sakkolassa, kuoli 26. 4. 1976 Tampereella. Hänen entinen kotikylänsä oli Sakkolan Petäjäjärvi ja viimeinen kotipaikkansa Vesilahden Rautiala.

Ida Tuomimäki o.s. Vanhanen synt. 5. 3. 1904 Sakkolan Röykkylässä, kuoli 17. 2. 1976 Lahdessa. Aino Liisa Susi o.s. Pitkänen synt. 21. 6. 1906 Sakkolassa, kuoli 5. 6. 1976 Hämeenlinnan keskussairaala.

Matti Pietiäinen synt. 8. 9. 1907 Raudussa, kuoli 6. 6. 1976 Tampereella. Hän oli Petäjäjärven Ns:n paras keskimatkojen juoksija 1920-luvulla.

60 VUOTTA täytti 15. 6. 1976 Viialassa emäntä Lempi Nykänen o.s. Ruponen. Hän on syntynyt Antreassa, mutta jo nuorena hänen kotipaikkaan tuli Sakkolan Kiviniemi.

Hän on omistautunut, oman kodin ohella erikoisesti marttatyöhön ja nimenomaan Kiviniemen Marttojen oimintaan, joiden puheenjohtaja hän on ollut yli 20 vuotta.

Tässä hänen 60-vuotisjuhlassaan, jota vietettiin heidän kauniissa kodissaan hilpeän karjalaisen tunnelman vallitessa olivat onnittelijoina H-S Martta-piiriliitto, Kiviniemen nuorisoseura, Viialan Karjalaiset, Viialan Martta-yhdistys sekä Kiviniemen Martat ja monet yksityiset henkilöt.

Lämpimin sanoin puhui merkki-päivän viettäjäälle rovasti Koskela ja puheenvuoroja käyttivät toiminnajohtaja Lyyli Erkkilä, rva Ida Hinkkanen ja Helmi Uosukainen. Viimeksi mainittu muisteli Kiviniemes-

Tauno Olavi Pulakka synt. Sakkolan Riiskassa 7. 7. 1923, kuoli Saarijärvellä 28. 3. 1976. Täällä hänen kotikylänsä oli Linnankylä, johon oli puolisonsa Ainon o.s. Pyykkisen kanssa rakentanut kodin.

Hän oli pidetty ammattitaitoisena kirvesmiehenä, ollen töissä Äänekosken tehtailla ja valtion rautateillä.

Kuolema korjasi yllättäen uutteran ja pidetyn puolison, isän, kesken parhainta miehuusikänsä.

Tauno Pulakka siunattiin Kolkalahden siunauskappelissa 10. 4. 1976. Omaisten ja runsaan saattojoukon lisäksi Saarijärven sotaveteraanit kunioittivat pois lähtenyt hänen viimeiselle matkalleen, laskemalla arkulle havuristin.

Osmo Antero Karmala synt. 7. 7. 1926 Sakkolassa, kuoli 24. 5. 1976 Solnassa.



sä vietettyä aikaa, jossa ei ollut vapaa-ajan ongelmia.

Kiviniemen Martat toivat kiitosensa ja onnittelunsa puheenjohtajalleen seuraavan runon muodossa:

Kuusi vuosikymmentä siitä on kulunut
kun olet kehossa maannut,
näin keskellä suvea kauneinta,
kun luonto on verhonsa saanut.

Ei tietänyt silloin tyttönen
mitä polkuja saa hän käyttää,
onko tie suora vai mutkainen
ja miltä maailma näyttää.

Vaan nyt kun vuosia kulunut on
ja päiviä monia nähty,
voi vilkaista taakseen ja
katsoa mitä jäljelle on jäänyt.

On ollut iloja, lie murheitakin,
vaan ennen kaikkea työtä,
mutta varmasti olet kokenut,
että siunaus ollut on myötä.

Olet kodissa siemenen kylvänyt,
siitä perheesi varmaan kiittää
ja lapset ja lapsenlapsetkin
sen sadosta saavat nyt niittää.

Meillä martoilla myöskin kiitokseen
on syytä, eikä suotta,
kun puheenjohtajana toiminut olet
yli kaksikymmentä vuotta.

Olet tehtävän taidolla hoitanut,
vaikka raskasta joskus lie kantaa,

VUOSIA TÄYTTÄNEITÄ

80 VUOTTA täytti 16. 7. 1976 Linda Karjalainen o.s. Pitkänen Jyväskylässä. Hänen entinen kotikylänsä oli Sakkolan Kiviniemi.

Sakkolan Vilakkalasta kotoisin oleva maanviljelijä Johannes Kajarinne (ent. Eeva) täytti 75 VUOTTA 22. 6. 1976 Orivedellä. Varsinaisen elämäntyönsä ohella hänellä on liennyt aikaa monien yhteiskunnallisten asioiden hoitamiseen. Sakkolassa hän kuului m.m. verolautakuntaan, osuuskassan hallintoneuvostoon ja kansakoulun johtokuntaan. Sotien jälkeen hän toimi siirtoväen edustajana uudessa kotikunnassaan huoltolautakunnassa, vapaahuoltolautakunnassa, sekä kansanhuoltolautakunnassa. Hän oli siirtoväen maanvuokraustoimikunnan puheenjohtajana ja kuului myös siemenlainerahaston hoitokuntaan ja metsälautakuntaan. Edustajana kirkkovaltuustossa hän oli usean vuoden ajan. Hän oli paikallisen vesiosuuskunnan hallituksessa ja osuusliike Kanta-Hämeen hallituksessa yli 25 vuotta. Maanviljelijä Kajarinne on ollut Oriveden paikallisen pienviljelijäyhdistyksen perustaja ja toimii edelleen sen johtokunnassa.

Toiminnastaan Oriveden Karjala-seuran johtokunnassa hän on saanut hopeisen ansiomerkin.

75 VUOTTA täytti 5. 7. 1976 Loviisa Mielonmäki o.s. Määttänen Vammalan Sammaljoella. Hänen entinen kotipaikkansa oli Sakkolan Vilakkala.

~~~~~  
mutta siitäkin elämä rikastuu,  
kun voi toisille anteeksi antaa.

Me toivomme Sinulle onnea,  
siunausta ja voimia lisää.  
Toivomme myös, että vielä jaksat  
puheenjohtajan nuijaa pitää!

T S

70 VUOTTA täytti 18. 7. 1976 Ida Vulli Toijalassa. Hänen kotikylänsä Sakkolassa oli Röykkylä. Hän on innokkaasti mukana Kiviniemen Marttojen toiminnassa.

60 VUOTTA täytti 28. 5. 1976 Arvo Varvas Tampereen Soppeenmäessä. Hänen entinen kotipaikkansa oli Sakkolan Kiviniemi.

60 VUOTTA täytti 19. 6. 1976 Siiri Lamppu o.s. Nuora Lempäälän Moisiossa. Hänen entinen kotipaikkansa oli Sakkolan Petäjäjärven Kosela.

60 VUOTTA täytti 21. 6. 1976 Lauri Käppi Hyvinkäällä. Hän on syntynyt Sakkolan Kiviniemessä. Nuoruutensa Käppi sai elää Koti-Karjalassa. Asevelvollisuuden suoritti ennen sotia ilmatorjuntayksikössä Viipurissa. Talvisodassa hän oli myös ilmatorjuntajoukoissa kotimaakuntaa puolustamassa. Hän on asunut Hyvinkäällä v. 1951. Täällä hän on työssä valtion rautateitten Hyvinkään konepajalla. Pitkäaikaisesta ja tarmokkaasta työstä on Lauri Käpille myönnetty Valkoisen Ruusun Ritarikunnan 1 luokan mitali. VPK:ssa hän on toiminut 35 vuotta, josta toiminnasta hänelle on annettu palokuntien kultainen ansiomitali. Hän on laulanut VR mieslaulajissa. Karjalaisena huumorimiehenä hän on saanut paljon ystäviä, jotka näin merkipäivänä yhtyivät Lauri Käpi onnitteluihin.

E K

60 VUOTTA täyttää 19. 8. 1976 Ilma Maria Leppänen o.s. Paakkinen Mikkelin ml:n Sairilassa. Hän on syntynyt Raudussa Vehmaisten kylässä. Hän on Tauno Leppäsen vaimo Sakkolan Riiskasta.

60 VUOTTA täyttää varastonhoitaja Eero Kuisma 15. 8. 1976 Hyvinkäällä. Hän on syntynyt Sakkolan Lupran kylässä, jossa hän vietti sekä lapsuutensa että kouluaikinsa.



Hän hoiti kotitilaa talvisotaan asti isänsä ja veljiensä kanssa. Sodasta alkaen Kuisma palveli puolustusvoimissa vuoteen 1947 saakka, jolloin siirtyi Suomen Lut.ev. yhdistyksen palvelukseen, toimien Hämeen-Uudenmaan piirissä piirisihteerinä. Vuonna 1956 hän siirtyi nykyiseen toimeensa VR:n Hyvinkään konepajan varastonhoitajaksi.

Kuisma on varsinaisen leipätyönsä ohella hoitanut monia luottamustehtäviä. Hän on kuullut 8 vuotta Hyvinkään kaupunginvaltuustoon. Erityisesti kansanopistotyö on hänen sydäntään lähellä. Hän on ollut useita vuosia Sairalan evank. kansanopiston toveriliiton puheenjohtajana ja nykyisin on opiston johtokunnan puheenjohtaja. Eero Kuisma on aktiivisesti ottanut osaa Hyvinkään seurakunnan toimintaan, kuuluen kirkkoneuvostoon ja -valtuustoon, sekä Suomen Lut. ev. yhdistyksen paikallisosaston toimintaan johtokunnan jäsenenä ja puheenjohtajana. Hän on myöskin Hyvinkään Kaarjala-seuran hengellisen osaston johtokunnan jäsen.

Talvisodassa Eero Kuisma oli Er P 6:n mukana ja jatkosodassa hän oli panssarijoukoissa. Sotilasarvonsa on luutnantti.

Eero Kuisma omaa isänmaallisen ja valoisan elämäntätönsä ja karjalaisten tapaan on avulias lähimmäisilleen ja ystävilleen. Hän on



avustanut kirjoituksilla myös Suvannon Seutu -lehteä.

Sukulaiset, entiset naapurit ja ystävät toivottavat merkkipäiväänsä viettävälle Onnea ja Menestystä!

L K

50 VUOTTA täytti 25.5.1976 Teuvo Viskari Orivedellä. Hän on syntynyt Sakkolan Vilakkalassa. Valmistui agrologiksi v. 1951 Hyvinkään maatalousopistossa sekä v. 1960 maatilatalouden opettajaksi Jyväskylän yliopistossa. Nykyisin hän toimii Oriveden peruskoulun



yläasteen maatilatalouden- ja biologian opettajana. Samalla hän viljelee omistamaansa maatilaa.

Agrologi Viskari on valittu monien maakunnallisten ja kunnallisten luottamustoimien hoitajaksi, kuten Pirkanmaan maatalouskeskuksen puheenjohtajaksi, Oriveden kunnanvaltuuston pj:nä useita vuosia, Ahlmannin maatalousopiston johtokunnan jäsen, kansalaisopiston puheenjohtaja, Oriveden opiston vpj. ym. Oriveden Karjala-seurassa hän on toiminut 18 vuotta puheenjohtajana.

Ansioistaan on hän saanut Suomen Leijonan ritarikunnan ansioristin, Suomen kunnallisen hopeisen kunniamerkin sekä Karjalan Liiton hopeisen ansiomerkin.

Mieskuorolaulua hän on harrastanut 30 vuotta.

## ALEKSANTERI AAVA

Selaillessani vanhoja "aarteita" osui käteeni sanomalehti KESKI-SAVO. Lehti on painettu Savonlinnassa tiistaina tammikuun 9. p:nä 1917. Lukiessani lehden kulttuuripalstaa osui silmääni palstan toimittajan pakinanomainen katsaus Aleksanteri Aavan hiljattain ilmestyneestä runokoelmasta VANHA MAININKI.

Koska oletan, että meitä kaikkia sakkolalaisia kiinnostaa se, mitä aikalaisensa ovat Aleksanteri Aavasta sanoneet, jäljennän sen tähän tämän oman johdatte-luni alle.

Terveisin V. Verner

### KIRJALLISUUTTA

Aleksanteri Aava:  
VANHA MAININKI

Uusi runoilija esittäytyy meille otsikossa mainitulla vihkosellaan ja sanottakoon heti, ettei tämä tuttavuus ole vailla mielenkiintoa ja viehätystä.

Kansanrunous, eritoten Kantelettaren, näyttää vaikuttaneen Aavan runottareen ratkaisevasti, jopa siinä määrin, että hänen säkeensä menettävät jossain määrin sisintä henkevyytään heti kun hän jättää kalevalaisen runomitan kokeillakseen jollain toisella.

Hammaslääkäriksi valmistui Eliina Anneli Uosukainen Turun Yliopistosta.

Koneinsinööriksi valmistui Tuomas Uosukainen Tampereen Teknillisestä opistosta.

Heidän vanhempansa ovat Irma o.s. Eräkyllä ja Vilho Uosukainen. Vanhempien entinen kotikylä oli Sakkolan Kiviniemi.

Hänen temperamenttinsa on kansanlaulajan omainen: uneksiva, sisäänpäin kääntynyt. Hän mielsi:

"soudella nykyvesiltä  
ajan mennehen merille"

Pois tahtoi hän "kylän kumuista" rauhasen luonnon syliin, jossa:

"korven kuuluvi kohina,  
tuhatlatvan tuutiminen,  
kärjen huikeat huhuilut"

Välittömänä, oman paineensa pulputtamina ovat hänen virtansa vierineet, sillä häntä:

"kauas on veri vetänyt  
lauluteille tempoellut"

Hänen runottarellaan ei nuoruudestaan huolimatta näy olevan väkivaltaista, uhmailevaa luonnetta, vaan kaihoisin kohtaloon alistuminen ilmenee melkein tunnusomaisena. Tuskan ja pettymysten tullen ei runoilija törmäile eikä sääntäile, vaan:

"kätkee povehen polton,  
syvälle sydänelähan,  
miss' on itkut istutettu,  
tupa valvoille valittu,  
hauta mielihautehille"

Muodollisessa suhteessa ei liioin lie kokoelmaa vastaan sanomista. Sen kieli on rikasta, joskaan ei erikoisemman kaunistaa ja kalevalaisista säkeet varsinkin valuvat vuolaina ilman puristimen jälkiä. Luonnon ja sen elämän tarkka tunteminen, ominainen tunteen hienous sekä kotiseuturakkaus joka lähenee palvontaa, tuulahtaa lukijaa vastaan kirjaisen sivuilta.

Moni on loistavammin aloittanut kirjallisen uransa meilläkin kuin Aava, mutta harva lie tehnyt sen miellyttävämmän ja vaatimattomammin, mutta kuitenkin tavalla, joka antaa vaatia vastaisuuden varalta niin paljon.

## Kevään ylioppilaat

Nokian yhteiskoulusta: Hanna Uosukainen, kuuden "ällän" ylioppilas. Vanhemmat Laila o.s. Alanen ja Pauli Uosukainen Nokialta. Entinen kotipaikka Sakkolan Kiviniemi.

Mäntän yhteislukiosta: Esko Repo. Vanhemmat Aili o.s. Syrjälä ja Heikki Repo Kolhosta. Entinen kotikylä Sakkolan Kaarnajoki.

Haapamäen yhteislukiosta: Mauri Siren. Vanhemmat Sirkka o.s. Repo ja Jukka Siren Kolhosta. Äidin entinen kotipaikka Sakkolan Kaarnajoki.

Lautasaaren yhteiskoulusta: Kaisu Päivikki Mattila. Äitinsä Leena Honkanen o.s. Purontaa. Entinen kotikylä Sakkolan Petäjärvi.

Oriveden yhteiskoulusta: Marja-Liisa Koppanen. Isänsä on Erkki Koppanen ja entinen kotipaikkansa Sakkolan Kiviniemi.

Suvi-Päivikki Läärä. Isänsä on Kaino Läärä ja entinen kotikylä Sakkolan Kaarnajoki.

Helsingin Kallion yhteiskoulusta: Raija Anneli Mätinki. Hänen äitinsä on Aune Annikki o.s. Naskali, Albinin tytär, entinen kotipaikka Sakkolan Pannusaari.

Lempäälän-Vesilahden yhteiskoulusta: Kari Tapio Airtto. Karin isä on Veikko Airtto ja entinen kotipaikkansa Sakkolan Pannusaari.

Raija Kiljunen. Hänen vanhempansa olivat Aino o.s. Riikonen ja Pentti Kiljunen. Äidin entinen kotikylä oli Sakkolan Volloska.



## Toimituksen tuoli

Näin juhannuspäivänäkin on vielä kerran selvitettävä no 2:n kansikuvan hiihtäjätytöt, sillä kumpikaan edellinen nimien jako ei osunut täysin oikeaan. Kuvasa on seuraavat tytöt ja tämän nimityksen on tehnyt mukana ollut kilpailija ja siihen on tullut vahvistus myös Kanadasta: Ovat siis, Hilja Uosukainen, Martta Ryyppö, Lempi Lappalainen, Aura Koiranen ja Elma Torri. Martta voitti, Aura oli toinen ja Elma kolmas.

Helmille, kiviniemeläiselle, rakkaat terveiset nykyiseltä rouvalta Aura Lahtiselta ja miksi, se selviää tässä numerossa olevasta kirjoituksesta.

Jokainen Suvannon Seudussa haettu henkilö on löytänyt, joten ketä seuraavaksi etsittäisiin, minulla ei satu nyt kukaan mieleen? Viimeksi kyselin Jenny Harttiinia ja hän löytyi osoitteesta Jenny Ylikoski 38910 Ala-Honkajoki. Hän asuu jossain Satakunnan ja Etelä-Pohjanmaan rajalla, jossa ei ole ketään toisia sakkolalaisia

ja varmaan häntä miellyttäisi jos nuoruuden tutut muistaisivat kirjellä. Hänen ikäisistään on jo moni muuttanut manan majoille, mutta ehkä Lapinlahdesta löytyy ystäviä jotka Jennyn vielä muistavat. Tähän mennessä ei hän ollut kuullutkaan Suvannon Seutu-lehdestä. Ehkä löytyi joitakin toisiakin yhtä eroon sakkolalaisista eksyneitä, sillä elämäntiet ovat arvaamattomat.

Väinö Rämö toivoo, että kaikki muistitieto hänen isoisästään joka viime vuosisadalla muutti Valkealasta Sakkolan Kiviniemen Saviojalle kerrottaisiin hänelle, pienetkin muistelmät tervetulleita! Niihin muistelmiin tietysti sisältyy myös hänen isänsä Edvard Rämön ja koko suvun elämäkerralliset tiedot ja tarinat.

Väinön osoite on: Tuulismäentie 22 A 5 20360 Turku 36.

Voinee kertoa myös Suvannon Seudun sivuilla jos on hyvää kerrottavaa!

Heti kun tämä numero saapuu luettavaksi on se samalla kehoitus pian lähteä kohti "pitäjää" Punkalaitumella. Kun punkalaitumelaiset lähtevät kirkolle, he lähtevät "pitäjälle", niin voimme mekin joukolla lähteä "pitäjälle"! Tapaamiin siellä!

Pitkäaikaisesta kansanperinteen tallettamisesta on Viljo Purontaaalle Museovirasto myöntänyt kultaisen ansiomerkin.

Merkonomiksi valmistui Tampereen kauppaopistosta:

Raija Repo. Hänen vanhempansa ovat Liisa o.s. Haapanen ja Taito Repo Sakkolan Vilakkalasta.

Ahti Männikkö Viialasta. Hänen vanhempansa ovat Meri o.s. Usvakari ja Toivo Männikkö Sakkolan Kiviniemestä.

# Paimenpoika

Jatkoa ed. numerosta

Karppasen talo lähimpine rakennuksineen seiso keskellä peltoa. Kukin rakennus muodosti oman viipaleensa ja koko rykelmä lepäsi silmien edessä kuin pulla lautasella.

Sitävastoin Karosen talo omalla tahollaan peittyi suojaavan koivikon katveeseen. Samaan rykelmään kuului Roinisen sekä Korkan talo, ja nämä talot yhdessä muodostivat Rajamäen syrjäisen kulmakunnan. Rajamäki asukkaineen jäi pojalle melkolailla tuntemattomaksi, sillä jostakin syystä Anulaisten välit naapureihinsa olivat viileän pidättyväiset. Ei edes poika onnistunut solmimaan tuttavuuksia kylän samanikäisiin poikiin. Vain Roinisen Erkki oli eräänlainen poikkeus. Syy naapurusten välien viileyteen ei ollut viha, kateus tai katkeruus, sillä naapurusten välillä ei tiettävästi esiintynyt riitaisuuksia. Mikäli syytä välien viileyteen halutaan hakea, olisi sitä ensisijaisesti haettava ajattelutapojen erilaisuudesta. Kas, Anulan isäntä oli periaatteen mies. — Hänen elämänsä kytkeytyi läheisesti harrasteisiin ja tietämisen haluun ja hän valitsi seuransa kaltaistensa joukosta. Isäntä oli, — niinkuin jo aikaisemmin erään asian yhteydessä tuli todettua, hyvin erikoislaatuinen ihminen. Järjestelmällinen ja herpaantumattoman itseopiskelun avulla hän oli luonut itsestään erään mainitsemisen arvoisen Sakkolalaisen nimen.

Omat vikammehan meissä on jokaisessa — niin myöskin hänessä. Eräs oleellinen vika joka hyvin läheisesti sivusi hänen persoonansa oli eristäytymisen halu. Hän oli arvoituksellinen erakko... Niitty muodostui kahdesta ta-

santeesta joista molemmat viettivät kohti Suvannon rantaa. Ylätasanteella oli kaksi heinälatoa ja alemmalla yksi. Tasanteet erotti toisistaan jyrkästi laskeutuva palle. Alempi tasanne päättyi vähäisen törmänteen kautta Suvannon vilpoiseen veteen. Rannan puusto oli harvinaisen lajirikas. Siellä kasvoi sulassa sovussa koivu, leppä, paju, pihlaja, tuomi sekä pähkinäpensas. Rannan viidakko maista harmoniaa ei koskaan edes yritettykään järkyttää. — Minkä Jumala, loi sen ihminen säilytti. Viidakko oli tabu, se oli lintujen pesimäpaikka, siihen ei kirvein koskettu, ei vahingossakaan.

Palteen juurella oli kirkasvesinen lähde. Poika maistoi lähteen vettä ja totesi veden erittäin hyvänmakuiseksi ja kylmäksi. Lähde osoittautui myöhemmin todelliseksi keitaaksi. Sen kristallinkirkas vesi vei janoisen, helteen piinaaman heinämiehen melkein pä "taivaan" portelle asti. — Ja kun sitä vettä kaatoi jamakan joukkoon ja teki oikein kunnollisen hyrrin, niin tuntui siltä kuin "taivaan" portit olisivat hiljalleen auneet...

Isäntä ja poika kiipesivät jälleen palteen päälle. Koko niitty oli yhtä kukkivaa ketoa. Väriloistossaan se oli sanoin kuvaamattoman kaunis.

Ihmeellinen on luonto. Ihmeellinen ja käsittämätön. Vain Luoja, arkkitehdeistä suurin voi rakentaa niin monimutkaisen ja harmoonisesti koko kokonaisuuteen niveltävän palapelin...

Palteen päällä kasvoi ritvakoi-vu. Koivun massiivinen runko kurotti latvansa kohti korkeuksia ja sen riippuvat oksat vihreine lehtineen muodostivat tuuhean peitteen koivun valkoisen, neitseellisen rungon suojaksi.

Isäntä ja poika istuivat koivun juurelle.

Isäntä oli miettivän näköinen... Mitähän mahtoiakaan mies miettiä? Kenties isännän aivoitukset askartelivat erään teosofiaa käsittelevän kirjaseen kimpussa. Kirjan nähkäks isäntä oli ottanut mukaansa matkalukemistokseen. Isännällä oli joskus tapana lueskella jopa kävellessäänkin.

Poika katseli Suvannon sinistä selkää, sekä seläntakaisia näkymiä. Kas tuolla näkyi Sakkolan hovi ja hovista oikealla pienen metsikön takana näkyi kappalaisen pappila ja pappilan takaa kohottautui Sipilän mäki. Poika siirsi katsettaan oikealle ja katse kohosi Wirkin sahan, jonka peltinen savupiippu tuprutti mustaa savua. Siellä sahalla, sen poika tiesi, oli

## Pärssisen Konepaja

35500 Korkeakoski puh. 935-81 204

Valmistamme mm:

- TERÄSHALLEJA, OVIA JA IKKUNOITA
- AUTON LAVOJA YM. KULJETUSKALUSTOA
- TRAKTORIN TYÖVÄLINEITÄ
- KORISTETAKOTÖITÄ

# Vpl. Pyhäjärvi-juhlat Helsingissä 7—8. 8. -76

Viisi arvokasohjelmaista juhlatilaisuutta historiallisesti tai muuten mielenkiintoisissa paikoissa — siinä kehykset ensimmäistä kertaa pääkaupungissa vietettäville Pyhäjärvi-juhlille, joiden järjestämistä vastaa Vpl. Pyhäjärvi-seura r.y.

## SUOMENLINNA

Kaksipäiväisten pitäjäjuhlien ensimmäinen ohjelmallinen tilaisuus on lauantaina 7. elokuuta klo 13 alkava muistohetki Järisevän tykillä Suomenlinnan ulkomuseo-alueella.

## TEMPPELINAUKION KIRKKO

Taivallahden seurakunnan kirkkoon, tähän valtavan suosion saavuttaneeseen kalliotempelliin, kokoonnutaan viettämään kirkkojuhlaa lauantaina klo 17.

## KARJALATALO

Iltajuhla alkaa lauantaina klo 20 uutuuksiaan sädehtivässä karjalai-

sen kulttuurin yhdyssiteeksi ja ylläpitämiseksi rakennetussa Karjalatalossa, missä lisäksi toimii kihukanslia perjantaista klo 18:sta alkaen sunnuntaihin klo 18:aan asti sekä pyhäjärveläisten taide- ja käsityönäyttely, joka avataan lauantaina klo 9 ja suljetaan sunnuntaina klo 18.

Ravintola Karelia tietenkin tarjoaa monipuolisia palvelujaan.

## TUOMIOKIRKKO

Sunnuntaina 8. 8. klo 10 kokoonnutaan juhla jumalanpalvelukseen Helsingin Tuomiokirkkoon, entiseltä nimeltään Suurkirkko.

## VELODROM

Erityisesti juhlien osanottajia varten on järjestetty Ravintola Polar-Pasilaan sunnuntaina edullinen ruokailu, minkä jälkeen siirrytään kivenheiton päähän Velodromille klo 14 alkavaan päiväjuhlaan.

hänenkin äitinsä työssä. Äidin muisto toi pojan sydämeen kalvan kaipuun...

Wirkinrannan ja sahan maise-mista katse siirtyi kauempana kimmeltävään kirkon ristiin sekä kellotapuliiin. Kellotapulien näkeminen oli aina herättänyt pojassa pelonsekaista kauhua. Kas, olihan kellotapulissa joskus tapana säilyttää ruumiita, ja kansan kertomana tapulissa kummitteli. Pojan lapsuudessa kummitusjuttujen ker-toileminen kuului yleisiin tapoihin, eikä niitä sunkaan kertoiltu lapsilta salaa. Näin jälkeinpäin ajatellen tuntuu siltä, että ihmisen älykkyys oli suoraan verrannollinen kertojaansa: Minkä pienempi äly, sen karmeempi kasku...

Myyrät olivat tehneet tuhoisaa työtä. Niiden nostattamia sora-kasvoja näkyi kaikkialla. Päätään

## KIHUJEN ESIINTYJISTÄ

mainittakoon mm. Nestori Kaasalainen, Aarre Lauha, Mauri Noro, Pentti Pusa, Matti Lappalainen, Erkki Pärssinen, Erkki Tuuli, Toini Mäkinen, Veikko Mustonen, Aino Takala, Pekka Nuotio, Sulo Saarits, Auvo Nuotio, Kanteleyhtye Niikko & Kupariset, Karjalan Nuoret, Alkon Mieslaulajat, Viipurin Lauluveikot, Pääkaupungin Karjalaisten Soittokunta j. n. e.

## Vihittyjä

Avioliittoon vihittiin Vaasan kaup. kirkossa 19. 6. 1976 Markku Ojanen ja Elise Tuomiharju Vaasasta. Sulhasen äiti on Helmi Ojanen o.s. Virolainen Sakkolan Petäjärveltä.

Avioliittoon vihittiin Ruoveden kirkossa 5. 6. 1976 Ulf Lillsunde ja Pirjo Ollikainen. Morsiamen vanhemmat ovat Leila ja Arvi Ollikainen Ruoveden Väärinmajasta. Heidän entinen kotikylänsä on Sakkolan Ojaniemi.

## Jukka Niemi

Vesilahti

PÄÄMYYMALAMME

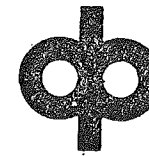
ja

MYYMALAAUTOMME

PALVELEVAT TEITÄ

● Jatkuu seur. numerossa

Eino Syta  
Klaavuntie 6 A 5  
00910 HELSI 91



VESILAHDEN  
OSUUSPANKKI

*joustavaa  
pankkipalvelua*

## SUVANNON SEUTU

Suvannon ympäristön kotiseutulehti, ilmestyy 1976 8 kertaa vuodessa.

Tilaushinta 15 mk vuosikerta.

Ilmoitushinnat 1 mk palsta cm vakinaisista ilmoituksista alennus.

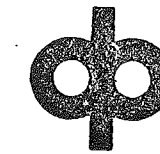
Toimituksen ja konttorin osoite 37370 Narva. Puhelin 931 - 734 843.

Postisiirtotili TA 4307 63 - 1

Pankki Vesilahden Osuuspankki 37370 Narva.

Vastaava toimittaja Viljo Purontaa.

Toimituskunta Viktor Ryyppö, Helmi Uosukainen, Uuno Pulakka, Eero Koppanen ja Väinö Kekki.



TAMPEREEN SEUDUN  
OSUUSPANKKI

- JOUSTAVAN PALVELUN PANKKI -

## Kaikki sähköasiat

*voimme toimittaa edullisesti*

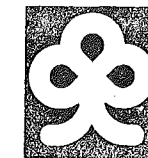
NYT SÄHKOLÄMMITYSASENNUKSET SOPIVASTI

## RAASKAN SÄHKÖLIKE

A-RYHMÄN SÄHKOURAKOITSIIJA

Vesilahti  
Puh. 739 541

Valkeakoski  
Puh. 41 810



## Vesilahden Säästöpankki

auttaa - neuvoa - palvelee

## LEMPÄÄLÄN PELTITYÖ

OM. V. RIIKONEN

Puh. Tampere 740 886 (verstaaseen)

Suorittaa kaikkia rakennusalan pelti- ja rautatöitä urakalla ja laskuun.